

lister, M. Vojvoda pa vrednoti pomen lesne industrije v slovenski alpski regiji.

O pomenu naselbinskih središč pri razvoju severne Finske piše H. Jussila, o tamkajšnjem kmetijstvu in zmanjšanju "živega dela" pri njegovi današnji usmeritvi razpravlja T. Muilu. Zaloge lesa v gorati Kaliforniji so sprožile vsestranski razvoj na širšem območju (B. T. Cullen). Izgradnja novih prometnic v katalonskih Pirenejih je sprožila vrsto novih ekoloških in socialnih problemov (J. F. Garolera). Prikazane so tudi temeljne geografske sestavine dela španskih Pirenejev kot primer visokogorske regije in označene so njene socialne in gospodarske težave (M. T. Rubio Benito). O nasprotjih in posegih v okolje goratega Tajvana, kjer je bilo porušeno nekdanje ravnotežje v naravi, piše Chang-Yi Chang.

Vseh 28 prispevkov, ki jih je napisalo 33 raziskovalcev, pomeni nov doprinos k pregledu in poznavanju sodobnih problemov, pojavov in procesov, ki spremljajo razvoj podeželja po svetu. Knjiga, ki obsega 277 strani in je bila natisnjena s podporo slovenskega Sekretariata za znanost, raziskovalno dejavnost in tehnologijo, so uredili in za tisk pripravili M. Klemenčič, M. Pak in M. Vojvoda. (Ponatis iz Delo - Književni listi, Ljubljana, 4. 4. 1991.)

GEOGRAFSKI VESTNIK 61

Milan Natek

Enainšestdeseti letnik Geografskega vestnika, časopisa za geografijo in sorodne vede, je izšel skoraj z enoletno zamudo. Kljub temu pa je njegova vsebina aktualna in pestra ter kaže na vsebinsko razvejanost in usmerjenost današnjih raziskovalnih dosežkov slovenskih geografov. Poleg tega ugotavljamo, da je program akcije "2000 mladih raziskovalcev", ki je bil zasnovan in udejanjen v drugi polovici osemdesetih let, tudi na področju geografije obrodil prve žlahtne sadove. To se nedvomno kaže tudi v prebiranju zadnje številke Geografskega vestnika, ki je osrednje strokovno glasilo slovenskih geografov.

V razdelku Razprave je objavljenih 9 študij, ki segajo na različna področja. P. Habič je prispeval zgodovinski pregled in podrobnejši oris novejših raziskav na področju sledenja kraških voda na Slovenskem. V sledilni hidrologiji, ki je v svetu močno razvito raziskovalno področje na krasu, pri nas ne zaostajamo za spoznanji drugod po svetu. V zadnjih 25 letih so opravili v Sloveniji 90 sledilnih poskusov, s katerimi so bile ugotovljene zveze vseh glavnih ponikalnic na našem krasu kakor tudi zveze vodice v alpskem in osamljenem krasu. F. Bernot

razčlenjuje izostanek padavin v Sloveniji v zimi 1988-89 in njegov vpliv na nizek pretok Save. Zimska sušna doba je trajala 67 dni; zimski meseci so dobili od ene osmine do največ polovice padavin, ki so značilne za tridesetletno povprečje (1956-1985), kar je povzročilo hudo pomanjkanje vode.

L. Gosar se zavzema za skladnejši razvoj Slovenije. Posebej poudarja, da je geografija že po svojem bistvu interdisciplinarna veda in zato primerna, da posega na mejna področja, zlasti še pri reševanju družbenih problemov, ki se kažejo v pokrajinskih sestavinah. Med drugim je v njegovem prispevku osvetljen odnos med podeželjem in mestom in prikazana metoda za usklajeno reševanje razvojnih problemov. Geografsko tipizacijo turističnih krajev v Sloveniji je na osnovi v svetu uveljavljenih in priznanih kriterijev opravil U. Horvat. Pri nas je turizem osredotočen na 81 naselij, ki imajo nad devet desetih vseh turističnih nočitev na Slovenskem. Vse turistične kraje je na podlagi 6 kriterijev razdelil v 7 skupin. M. Dolgan Petrič je podrobno preučila gozdne požare na kraškem gozdnogospodarskem območju Slovenije v obdobju 1966-85. Ugotovila je, da je bilo na tem območju blizu 1200 požarov, ki so zajeli 16 500 ha zemljišč, od tega 66 % pašnikov. V enem požaru je zgorelo povprečno po 14 ha površin.

S. Pelc razčlenjuje problematiko prometne dostopnosti do delovnih mest, in sicer z vidika potreb prostorskega planiranja. Sprejeta metoda, ki je bila preizkušena na primerih občine Domžale in Šentjur pri Celju, je pokazala, da je prometna dostopnost med pomembnimi dejavniki gospodarskega in socialnega razvoja pokrajine. A. Gosar prikazuje na primeru Goreljka na Pokljuki in Bleda spremembe v lastniško-posestni strukturi v slovenskem alpskem svetu, ki so nastale zaradi pospešene gradnje počitniških bivališč. Socialnogeografsko preobrazbo Suhe krajine po zadnji svetovni vojni in njeno današnjo podobo podaja J. Zupančič. Zanj je še vedno značilno močno izseljevanje, ostarelost prebivalstva, visok delež kmečkega prebivalstva, prevlada agrarnega gospodarstva in visok odstotek aktivnega prebivalstva, ki je zaposleno v Ljubljani. V zadnjem času postaja Suha krajina čedalje bolj privlačna tudi za gradnjo počitniških domov. O raznovrstnih problemih deponiranja odpadkov v ribniški občini, kjer so našli tudi 60 divjih odlagališč, piše L. Mihelič. Pri iskanju primerne lokacije osrednjega odlagališča še najbolj ustreza zgornja dolina Tržiščice.

Rubrika Razgledi prinaša pet sestavkov. D. Ogrin piše o dendroklimatologiji, ki preučuje odnose med rastjo dreves in podnebjem v sedanosti in preteklosti, ter o možnostih uporabe njene metode pri nas. Z. Pavšek podaja bioklimatsko oceno dveh vremenskih situacij na Raki-

tni v primerjavi z Ljubljano in ugotavlja, da je za ljudi julijska klima na Rakitni ugodnejša kot v Ljubljani, v januarju pa je zaradi močnejšega vetra in nižjih temperatur podnebje Rakitne precej bolj dražilno za človeški organizem kot v Ljubljani. A. Černe predstavlja nekaj izhodišč za zasnovo prometnogeografskega modela, ki temelji na prvih kot so: dostopnost, konvergenca, koncentracija in centralizacija, specializacija, interakcija in decentralizacija. J. Velikonja iz Seattle v ZDA podaja nekatere poglede na tridesetletni razvoj in stanje ameriške socialne geografije, ki temelji na študiju prebivalstva, družbe in družbenih procesov v prostorski stvarnosti - pokrajini. M. Cencen predstavlja projekt avstralske nevladne organizacije AREA za ohranitev naravnega okolja v pokrajini Gorepanija v osredjem Nepal.

V razdelku Izrazoslovje in imenoslovje I. Gams predstavlja in utemeljuje termine za premikanje zemeljskih gmot: plazovi, tokovi, zdrsnine, soliflukcije pa usad, posip, posed, ugrez, podor itd.

Sledita še redni rubriki Književnost in Kronika. V prvi je predstavljena bera novih del iz slovenske, jugoslovanske in svetovne geografske literature. Kronika prinaša jubilejna zapisa ob osemdeseti letnici prof. dr. F. Habeta in sedemdeseti letnici prof. dr. V. Bračiča ter seznam odlikovancev in prejemnikov drugih strokovnih priznanj. Sledijo še zapisi o treh mednarodnih strokovnih srečanjih, ki so bila v Jugoslaviji, in o geografiji na Karlovi univerzi v Pragi. (Ponatis iz: Delo - Književni listi, Ljubljana, 14. 3. 1991.)

MARKO KREVS: IZBRANE VAJE IZ STATISTIKE ZA GEOGRAFE

Darko Ogrin

Prenekateri študent geografije na ljubljanski Filozofski fakulteti je izgubil študijsko leto, ker ni pravočasno opravil obveznosti pri predmetu "Statistika za geografje". Marsikdaj niso pomagali niti na silo normalizirani podatki, še manj izvirno prirejene formule, da ne omenjamo, da se velikokrat ni dalo dovolj nategniti tistih intervalov zanesljivosti.

Od sedaj bo šlo s statistiko lažje! Marko Krevs, mladi raziskovalec na Oddelku za geografijo, je v samozaložbi izdal zbirko vaj, v kateri je zbrana snov, ki jo mora nadebudni geograf obvladati na pisnem delu izpita iz statistike. V knjižici so zbrane predvsem osnovne metode za obravnavo posameznih spremenljivk in obravnavo povezanosti med pari spremenljivk. Po mnenju avtorja vaj je to osnova za kasnejše razumevanje in obvladova-

nje kompleksnejših in bolj zapletenih metod, npr. tistih, ki so združene v t.i. "geografskih informacijskih sistemih" in s katerimi se bo mladi geograf, morda že med študijem, spopadel.

Priročnik obsega 44 strani A5 formata. Na nekaj začetnih straneh skuša avtor prepričati študentsko populacijo o smiselnosti in potrebnosti predmeta, z željo, da bi se njegova dosedanja zgodovina na Oddelku (izginjanje iz spomina) spremenila v vsakodnevno uporabo statističnih metod pri študiju in kasneje pri reševanju geografskih problemov v praksi. Sledijo kratka navodila za uporabo in zbirka 14. vaj z rešitvami. Ob nalogah so ponekod navedene celotne poti reševanja, drugod pa so le nakazane. Pri vseh pa so prikazani končni rezultati. Posebno vrednost dajejo priročniku komentarji izračunanih rezultatov. Knjižico zaokrožuje zbirka izbranih statističnih tabel.

DARKO OGRIN: OD MLINOV DO SOCERBA

Marko Krevs

Čprav velja Primorska za turistično deželo, od nje večina pozna le nekaj naselij ob morju. Notranjost Istrske Slovenije je za pretežni del obiskovalcev le pokrajina, skozi katero se peljejo proti tem obmorskim krajem. Domačini in primorski geografi seveda vedo, da je izredno pestra in zanimiva. Zastavili so si nalogo, da jo približajo javnosti. V nekaj letih so člani Planinskega društva Tomos iz Kopra pripravili in označili tukaj opisano pot, knjižico pa je ob predavanju o njej napisal mag. Darko Ogrin z oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Besedilo je napisano v preprostem jeziku. S svojo izčrpnostjo, ki izvira iz avtorjevega očitno dobrega poznavanja te pokrajine, preglednostjo in drobnimi zanimivostmi očara tako geografa, geomorfologa, etnologa, (umetnostnega) zgodovinarja, kot radovednega popotnika ali sprehajalca.

Orisani so tipični kraški pojavi ter značilen prehod med flišno in kraško pokrajino. Vino, bori, arheološka najdišča, obrambni stolp, muše, izvor imen, . . . - vse to popotniku pričara sliko, tudi strokovno, in vzdušje, ki ga čakata na poti.

Žal knjižica ni opremljena z barvnimi slikami, saj nizka naklada tega ne dopušča. Ob tem se lahko ponovno zamislimo nad dejstvom, da tovrstnih vodičev po Sloveniji praktično ni, kljub povpraševanju po njih. Zato bi bilo smiselno razmisliti o bolj načrtnem pisanju takšnih